

ผลการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบท
ชั้นเรียนประถมศึกษาไทย

มิสอรนิภา ไทยแท้ พันธุ์สมุทร
มาสเตอร์กริธา ถิระวัฒน์ทยาวัต

หัวหน้าแผนกพัฒนาความเป็นสากลและหัวหน้างาน SG NEXT
โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
ปีการศึกษา 2567

ผลการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบท ชั้นเรียนประถมศึกษาไทย

อนนิภา ไทยแท้ พันธุ์สมุทร และกรีธา ทิระวัฒน์ยวัต

Onnipa Thaithae Pansamut and Kreetha Tirawattayat

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

Saint Gabriel's College

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาและศึกษาผลของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูต่างชาติชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 10 คน วงจรวิจัยปฏิบัติการมี 2 วงรอบ กระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 1) วงรอบการพัฒนาความรู้และทักษะ และ 2) วงรอบการปรับใช้เชิงปฏิบัติและการสะท้อนผล แต่ละวงรอบประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน การวิเคราะห์ข้อมูลและหลักฐาน การประยุกต์ใช้การปฏิบัติที่ดี การสะท้อนผลการปฏิบัติ และการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกการประชุม แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผลการวิจัย ปรากฏว่า กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้นช่วยพัฒนาความสามารถของครูต่างชาติในการออกแบบแผนและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยกระบวนการ PLC ช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครูต่างชาติและครูไทย ซึ่งนำไปสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ กระบวนการ PLC ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจของครูต่างชาติในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยเฉพาะในด้านการใช้คำถามกระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมกลุ่ม และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน รวมถึงผลการประเมินตนเองและการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญชี้ให้เห็นว่าครูต่างชาติมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Abstract

This action research primarily aims to develop and study the effects of a Professional Learning Community (PLC) process to enhance the ability of foreign teachers to manage active learning in the context of Thai elementary classrooms. The target group consists of 10 foreign teachers teaching in early elementary grades at large private schools under the Office of the Private Education Commission in Bangkok during the 2024 academic year. The action research comprises two cycles: 1) the knowledge and skill development cycle, and 2) the practical application and reflection cycle. Each cycle includes six steps: setting shared learning goals, collaborative work, data and evidence analysis, application of best practices, reflection on practices, and continuous learning. The research tools include meeting logs, active learning lesson plan evaluation forms, active learning management competency assessment forms, and observations of active learning management.

The research findings reveal that the developed PLC process significantly enhances foreign teachers' ability to design and manage active learning. The PLC process fosters a shared understanding of active learning and promotes collaboration between foreign and Thai teachers, leading to active learning management that aligns with students' learning contexts. Additionally, the PLC process boosts foreign teachers' confidence in managing active learning, particularly in using questions to stimulate analytical thinking, organizing group activities, and fostering teacher-student interactions. Both self-assessment and expert evaluation results indicate a statistically significant improvement in foreign teachers' active learning management capabilities at the .05 level.

Keywords : professional learning community, active learning

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีความสำคัญในฐานะที่เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารในโลกยุคโลกาภิวัตน์ โรงเรียนในไทยหลายแห่งได้มีการจ้างครูต่างชาติเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนในบริบทที่มีความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรมระหว่างครูต่างชาติและนักเรียนไทย ทำให้ครูต่างชาติหลายคนเกิดความท้าทายและต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก เมื่อมาสอนในประเทศที่มีวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่แตกต่างจากบ้านเกิดของตน ครูต่างชาติจึงต้องเผชิญกับความท้าทายเกี่ยวกับแนวทางการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง เช่น ครูไม่แน่ใจว่าจะต้องสอนอย่างไรและใช้วิธีการใดในการสอนเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความสับสนหรือไม่เข้าใจเนื้อหาในวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษโดยตรง รวมถึงการเรียนรู้และความเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนไทย ซึ่งครูต้องเผชิญกับความท้าทายในการสอนนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ต่างต่างกัน ซึ่งอาจทำให้การสื่อสารและการเข้าใจเนื้อหายากขึ้น อีกทั้งครูต่างชาติ

อาจไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของนักเรียนไทย เช่น การที่นักเรียนมักจะไม่แสดงความเห็นหรือตั้งคำถาม ทำให้ครูไม่สามารถประเมินการเข้าใจเนื้อหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง Oktaviani (2019)

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Wen et al. (2024) ได้ศึกษาความท้าทายที่ครูต่างชาติจากตะวันตกเผชิญเมื่อสอนออนไลน์ในบริบทการศึกษาข้ามชาติ โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในประเทศจีน ปัญหาที่ครูต่างชาติจากตะวันตกเผชิญในประเทศจีนมีหลายประการ เช่น 1) ความไม่เข้าใจทางวัฒนธรรม ครูต่างชาติอาจพบกับความแตกต่างในค่านิยมและบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน 2) ความท้าทายในการปรับตัว ครูต้องปรับตัวให้เข้ากับวิธีการสอนที่แตกต่างและต้องพัฒนาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีพื้นฐานและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน 3) การจัดการกับความคาดหวัง ครูต่างชาติอาจต้องเผชิญกับความคาดหวังที่สูงจากทั้งนักเรียนและสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจทำให้เกิดความกดดันในการสอน 4) การพัฒนาตัวตนในวิชาชีพ การสร้างและพัฒนาตัวตนในฐานะครูในบริบทที่แตกต่างอาจเป็นความท้าทายที่สำคัญ โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อให้เข้ากับความต้องการของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Othman & Saat (2009) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความท้าทายที่ครูวิทยาศาสตร์ในมาเลเซียต้องเผชิญ เมื่อสอนนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อสาร โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การศึกษาได้สำรวจความคิดเห็นและกลยุทธ์ที่ครูใช้ในการจัดการกับปัญหาภาษาและการสอนเนื้อหา รวมถึงการใช้การสลับภาษา (code-switching) เพื่อช่วยในการสื่อสารกับนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีการเสนอแนวทางในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูผ่านการฝึกอบรมและการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน

จากความสำคัญของภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลที่จำเป็นต่อการสื่อสารและการประกอบอาชีพในอนาคตการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของระบบการศึกษาในประเทศไทย (Kirkpatrick & Sussex, 2012) การจ้างครูต่างชาติเข้ามาช่วยเสริมสร้างคุณภาพการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนไทยสะท้อนถึงความพยายามในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในบริบทของโลกาภิวัตน์ อย่างไรก็ตาม ครูต่างชาติยังคงเผชิญความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนของนักเรียนไทย ซึ่งเป็นผลจากความแตกต่างด้านภาษา วัฒนธรรม และวิธีการเรียนรู้ (Holliday, 1994) ดังนั้น การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อช่วยให้ครูต่างชาติสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของนักเรียนไทยได้ เช่น การใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนอย่างแข็งขันและการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนและลดอุปสรรคจากความแตกต่างในภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การเสริมแรงให้นักเรียนทำอะไรบางอย่างและคิดทบทวนในสิ่งที่พวกเขาได้ทำ (Bonwell & Eison, 1991) อีกทั้ง Liu & Chen (2010) ให้คำนิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือ สภาพการณ์ที่ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเองแทนการดูดซับข้อมูลจากสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และ Shariff (2012) ที่ให้นิยามไว้ในลักษณะที่คล้ายกันว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การที่นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นอย่างแข็งขันผ่านการเรียนรู้ในบทเรียนต่าง ๆ มากกว่าการเรียนรู้แบบตั้งรับผ่านการฟังหรือการปฏิบัติตามการสอนของครูในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูต่างชาติจึงเป็น

สิ่งสำคัญ เนื่องจากช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในพฤติกรรมของนักเรียนไทย และช่วยให้ครูต่างชาติสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับระดับภาษาและวัฒนธรรมของนักเรียนได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนเชิงรุกและสร้างความร่วมมือระหว่างครูในบริบทต่าง ๆ ส่วนความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยครอบคลุมถึงความสามารถ 2 ด้าน คือ 1) ความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประเมินจากแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 2) ความสามารถด้านการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุก วัดได้จากการสังเกตพฤติกรรมของครูขณะปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน

จากการทบทวนงานวิจัยต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูในหลากหลายบริบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนแนวทางการสอน รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงาน และปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทการเรียนการสอนเฉพาะของแต่ละโรงเรียน (DuFour et al., 2008) ผลจากการสนับสนุนกระบวนการ PLC นี้ได้ถูกยืนยันโดยงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่า PLC ช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูหลากหลายวัฒนธรรม และช่วยปรับวิธีการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (Hairon & Dimmock, 2012)

อีกทั้งการจัดการเรียนรู้เชิงรุกยังได้รับการสนับสนุนในฐานะวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพในยุคปัจจุบัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการลงมือปฏิบัติ (Prince, 2004) อย่างไรก็ตาม การนำวิธีการนี้มาใช้ในบริบทที่ครูและนักเรียนมีวัฒนธรรมและภาษาแตกต่างกันจำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนและการฝึกอบรมเพื่อให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม ซึ่งการสนับสนุนจาก PLC จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและปรับกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน (Vangrieken et al., 2017)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในชั้นเรียนประถมศึกษาบริบทไทยโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยจะช่วยสนับสนุนแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของครูต่างชาติ รวมถึงการสร้างแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมและภาษาในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

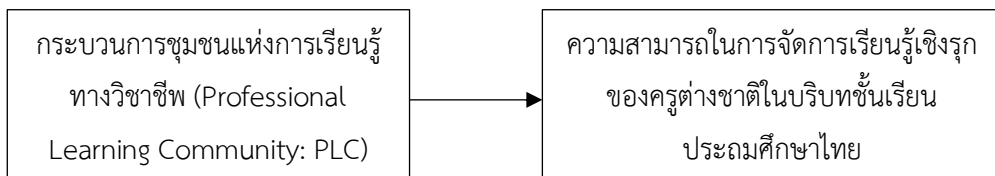
1. เพื่อพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย
2. เพื่อศึกษาผลของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) แบบสองวงจร (Two Cycles) ซึ่งออกแบบมาเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูต่างชาติชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 10 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มุ่งพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ จากนั้นดำเนินการตามวงจรวิจัยปฏิบัติการ 2 วงจร (Two-Cycle Action Research) ในแต่ละวงจรประกอบด้วย 6 ขั้นตอนที่เรียกโดยย่อว่าวงจร S-C-D-A-R-C ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติชั้นประถมศึกษา ทำให้ได้องค์ประกอบหลัก 2 ด้าน ได้แก่ 1) องค์ประกอบความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งแบ่งเป็น 1.1) จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่เน้นลงมือปฏิบัติจริง 1.2) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้สถานการณ์ที่อยู่รอบตัวที่กระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามที่เชื่อมโยงกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้น 1.3) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของนักเรียน 1.4) วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 2) องค์ประกอบความสามารถด้านการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบ่งเป็น 2.1) การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง 2.2) การใช้กิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนรู้ 2.3) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับเพื่อนในการทำกิจกรรมกลุ่ม 2.4)

การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การสังเกต การทดลอง และ 2.5) การให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากทำกิจกรรม

2. วงจรวิจัยปฏิบัติการ 2 วงรอบ ได้แก่

วงรอบที่ 1 การพัฒนาความรู้และทักษะ (Knowledge and Skill Development Loop)

ขั้นตอน 1.1 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน (S: Shared Vision & Values)

กิจกรรม จัดการประชุมระหว่างครูต่างชาติและครูไทยเพื่อแลกเปลี่ยนความคาดหวังและเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกันพัฒนาแผนวิสัยทัศน์ที่บูรณาการความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้รับวิสัยทัศน์ร่วมที่เน้นการพัฒนานักเรียนประถมศึกษาผ่านการเรียนรู้เชิงรุก

ขั้นตอน 1.2 การทำงานร่วมกัน (C: Collaborative Culture)

กิจกรรม จัดเวิร์กช็อปแลกเปลี่ยนวิธีการสอนเชิงรุกและการแก้ปัญหาด้านวัฒนธรรม สร้างกลุ่มสนับสนุนให้ครูต่างชาติทำงานร่วมกับครูไทยในกระบวนการพัฒนาแผนการเรียนรู้

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง สร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอน 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและหลักฐาน (D: Data-Driven Decision Making)

กิจกรรม สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในชั้นเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับครูในทีมเพื่อหาแนวทางการปรับปรุง

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการปรับปรุงแผนการเรียนรู้

ขั้นตอน 1.4 การประยุกต์ใช้การปฏิบัติที่ดี (A: Application of Best Practices)

กิจกรรม แลกเปลี่ยนกลยุทธ์การสอนที่ประสบความสำเร็จและทดลองใช้วิธีการสอนในสถานการณ์จำลอง

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง พัฒนาและทดลองใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสม

ขั้นตอน 1.5 การสะท้อนผลการปฏิบัติ (R: Reflective Dialogue)

กิจกรรม จัดประชุมหลังการสอนเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน และใช้แบบประเมินตนเองและการพูดคุยในกลุ่มเพื่อปรับปรุงแผน

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้รับข้อเสนอแนะที่ช่วยพัฒนาการสอน

ขั้นตอน 1.6 การเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง (C: Continuous Learning & Improvement)

กิจกรรม จัดอบรมเพิ่มเติมและสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของครูต่างชาติอย่างต่อเนื่อง

วงรอบที่ 2 การปรับใช้เชิงปฏิบัติและการสะท้อนผล (Practical Application and Reflective Loop)

ขั้นตอน 2.1 การนำแผนการเรียนรู้ไปใช้จริง (S: Shared Implementation)

กิจกรรม ครูต่างชาตินำแผนการสอนที่พัฒนามาใช้ในชั้นเรียนจริง และกำหนดเป้าหมายชัดเจนร่วมกับครูไทย

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ปรับใช้แผนการเรียนรู้เชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นตอน 2.2 การส่งเสริมความร่วมมือในชั้นเรียน (C: Classroom Collaboration)

กิจกรรม สนับสนุนการทำงานเป็นกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของนักเรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง พัฒนาทักษะความร่วมมือของนักเรียน

ขั้นตอน 2.3 การสังเกตการณ์และเก็บข้อมูล (D: Data Collection & Analysis)

กิจกรรม สังเกตพฤติกรรมนักเรียนและการสอนในชั้นเรียน และเก็บข้อมูลเพื่อการปรับปรุง

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้

ขั้นตอน 2.4 การปรับกลยุทธ์การสอนในสถานการณ์จริง (A: Adapting Teaching Strategies)

กิจกรรม ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความต้องการของนักเรียน และทดลองใช้กลยุทธ์ใหม่ในชั้นเรียน

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอน 2.5 การสะท้อนผลการสอนในชั้นเรียน (R: Reflecting Dialogue)

กิจกรรม วิเคราะห์ผลการสอนผ่านการประชุมกับครูในทีม และใช้ข้อมูลเพื่อระบุจุดที่ต้องปรับปรุง

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้รับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในอนาคต

ขั้นตอน 2.6 การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการพัฒนา (C: Continuous Improvement)

กิจกรรม ปรับปรุงแผนการสอนโดยอิงจากข้อเสนอแนะ และนำแนวทางใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง พัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกอย่างยั่งยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกการประชุม (Focus Group) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูต่างชาติที่เข้าร่วมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตัวอย่างคำถาม

1.1 อะไรคือความเข้าใจของครูต่างชาติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกก่อนเข้าร่วม PLC

1.2 ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1.3 ครูมองว่าการเข้าร่วม PLC มีผลต่อการพัฒนาการสอนของตนเองอย่างไร

1.4 มีอุปสรรคหรือความท้าทายอะไรที่พบในการนำแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้

2. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีลักษณะเป็นเกณฑ์การประเมิน (Rubric)

4 มาตราส่วน เพื่อวัดคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบโดยครูต่างชาติ

3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีลักษณะเป็นการประเมินแบบ Likert Scale 5 ระดับ ที่ให้ครูประเมินตนเองและผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน

4. การสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรายการตรวจสอบ (Checklist) และบันทึกพฤติกรรมครูและนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้

หัวข้อที่สังเกต

- 4.1 รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
- 4.2 การใช้กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดและการมีส่วนร่วม
- 4.3 การให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปราย
- 4.4 การปรับเปลี่ยนแผนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทยที่พัฒนาขึ้นและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของครูต่างชาติและครูไทยเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และผลกระทบของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยดำเนินการประชุมกลุ่มย่อยที่ดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของวงจร PLC และทำการบันทึกการประชุม (Focus Group)
2. ใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติ โดยแบ่งเกณฑ์ประเมินเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายผู้เรียน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการสอน และการประเมินผล
3. ใช้ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในห้องเรียน โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการเรียนรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับเพื่อน การจัดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และการจัดการห้องเรียน
4. ใช้แบบสังเกตเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูต่างชาติในห้องเรียน เช่น การมีส่วนร่วมของนักเรียน การใช้สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ และการสรุปบทเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการประชุม และสรุปหัวข้อหลักขององค์ประกอบความสามารถด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและความสามารถในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เกิดขึ้นจากความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสำเร็จและอุปสรรคของการใช้กระบวนการ PLC
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อสรุปผลคะแนนจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และใช้การทดสอบที (Paired t-test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

ในที่นี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจนำไปใช้จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในระดับประถมศึกษา ดังนี้

1. ผลการพัฒนากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เริ่มจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างครูต่างชาติและครูไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งช่วยให้ครูต่างชาติเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการสอนเชิงรุกในบริบทการศึกษาไทยได้ชัดเจนขึ้น ดังข้อความในแบบบันทึกการประชุม ดังนี้

"ก่อนเข้าร่วม PLC ฉันไม่เข้าใจว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกคืออะไร แต่หลังจากได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูไทยและร่วมออกแบบแผนการสอน ฉันเริ่มเห็นภาพชัดเจนขึ้นว่า การสอนเชิงรุกคือการให้นักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง"

การจัดเวิร์กช็อปและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนช่วยลดช่องว่างทางวัฒนธรรมและภาษา สร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็ง ครูต่างชาติและครูไทยสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการออกแบบแผนการสอนเชิงรุกที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ดังตัวอย่างงานของครูต่างชาติที่สามารถออกแบบแผนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์โดยใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมถึงแผนการสอนมีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน เช่น *นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้* และมีการวัดผลตามสภาพจริง เช่น *การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างทำกิจกรรม*

นอกจากนี้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและการสะท้อนผลการสอนช่วยให้ครูต่างชาติสามารถปรับปรุงแผนการสอนได้อย่างเหมาะสม การแลกเปลี่ยนกลยุทธ์การสอนที่ประสบความสำเร็จและการทดลองใช้ในชั้นเรียนจำลองยังช่วยพัฒนาทักษะการสอนของครูต่างชาติให้มีความมั่นใจมากขึ้น ดังผลการประเมินครูต่างชาติประเมินตนเองว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นจากระดับ 2 (ปานกลาง) เป็นระดับ 4 (ดีมาก) หลังจากเข้าร่วมกระบวนการ PLC และผู้เชี่ยวชาญประเมินว่าครูต่างชาติสามารถใช้คำถามกระตุ้นการคิดและสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้ดีขึ้น และดังข้อความผลการบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติ

บันทึกการสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติ

- ครูต่างชาติใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหา นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและแสดงความคิดเห็นได้ดี
- ครูต่างชาติปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามสถานการณ์จริง เช่น เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนครูใช้คำถามนำเพื่อช่วยให้นักเรียนคิดตามและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

2. ผลของการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย โดยประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติ และประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในห้องเรียน ซึ่งแสดงผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเฉลี่ยก่อน เข้ากระบวนการ	คะแนนเฉลี่ยหลัง เข้ากระบวนการ	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	t	p
1. ความเข้าใจเป้าหมายของผู้เรียนตาม หลักสูตรที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง	3.00	4.60	0.843	-6.000	.001*
2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	3.30	4.40	0.994	-3.498	.003*
3. การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม	3.50	4.60	1.101	-3.161	.006*
4. วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	3.70	4.50	0.919	-2.753	.011*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้ากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในทุกหัวข้อของการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้ากระบวนการ โดยหัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงที่สุด คือ ความเข้าใจเป้าหมายของผู้เรียนตามหลักสูตรที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง (จาก 3.00 เป็น 4.60) รองลงมา คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (จาก 3.30 เป็น 4.40) และ การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม (จาก 3.50 เป็น 4.60) และน้อยที่สุด คือ วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (จาก 3.70 เป็น 4.50) ทั้งนี้ค่า t-value และ p-value ชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนามีความนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เช่นกัน ซึ่งยืนยันถึงผลลัพธ์เชิงบวกของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีต่อความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเฉลี่ยก่อน เข้ากระบวนการ	คะแนนเฉลี่ยหลัง เข้ากระบวนการ	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	t	p
1. การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ทักษะการคิดขั้นสูง	2.40	4.60	0.789	-8.820	.001*
2. การใช้กิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนรู้	3.10	4.60	0.972	-4.881	.001*
3. การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียนและนักเรียนกับเพื่อน	2.50	4.30	0.422	-13.500	.001*
4. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ	2.60	4.30	1.059	-5.075	.001*
5. การให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้น หลังจากทำกิจกรรม	1.80	3.90	0.994	-6.678	.001*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเข้ากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในทุกหัวข้อของการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้ากระบวนการ โดยหัวข้อการใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุด (จาก 2.40 เป็น 4.60) รองลงมา คือ การให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากทำกิจกรรม (จาก 1.80 เป็น 3.90) และน้อยที่สุด คือ การใช้กิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนรู้ (จาก 3.10 เป็น 4.60) ทั้งนี้ค่า t-value และ p-value ชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา มีความนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เช่นกัน ซึ่งยืนยันถึงผลลัพธ์เชิงบวกของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย

นอกเหนือจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และแบบบันทึกการประชุม ที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณในแต่ละหัวข้อการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติ ที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในทุกหัวข้อ ดังข้อความในแบบบันทึกการสังเกตและแบบบันทึกการประชุม ดังนี้

1) การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง

"ครูต่างชาติใช้คำถามกระตุ้นการคิด เช่น 'ถ้าเราเปลี่ยนตัวแปรนี้ ผลลัพธ์จะเปลี่ยนไปอย่างไร?' ซึ่งทำให้นักเรียนตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง"

"การประชุม PLC ช่วยให้ฉันรู้จักใช้คำถามกระตุ้นการคิดของนักเรียนมากขึ้น เช่น ถามว่า 'ทำไมเราต้องเรียนรู้เรื่องนี้?' หรือ 'เราจะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร?' ทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น"

2) การใช้กิจกรรมกลุ่มในการจัดการเรียนรู้

"การทำงานร่วมกับครูไทยในกระบวนการ PLC ช่วยให้เห็นเข้าใจวิธีการออกแบบกิจกรรมกลุ่มที่เหมาะสมกับนักเรียนประถมศึกษาไทย เช่น การแบ่งกลุ่มเล็ก ๆ และให้แต่ละกลุ่มมีบทบาทชัดเจน"

3) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับเพื่อน

"ครูต่างชาติจัดกิจกรรมกลุ่มโดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างดี และช่วยกันอภิปรายเพื่อหาคำตอบ"

4) การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ

"ครูต่างชาติปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามสถานการณ์จริง เช่น เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน ครูใช้คำถามนำเพื่อช่วยให้นักเรียนคิดตามและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง"

5) การให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากทำกิจกรรม

"การสะท้อนผลการสอนหลังชั้นเรียนช่วยให้นักเรียนเห็นจุดที่ต้องปรับปรุง เช่น การให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เรียนรู้หลังทำกิจกรรม ซึ่งตอนแรกฉันทำไม่ค่อยได้ แต่หลังจากปรับปรุง นักเรียนสามารถอธิบายได้ดีขึ้น"

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้น เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย พบว่ากระบวนการ PLC มีส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะการสอนของครูต่างชาติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากระบวนการ PLC ช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครูต่างชาติและครูไทย ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะการสอนเชิงรุกที่สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งกระบวนการ PLC เริ่มต้นจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างครูต่างชาติและครูไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งช่วยให้ครูต่างชาติเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการสอนเชิงรุกในบริบทการศึกษาไทยได้ชัดเจนขึ้น รวมถึงการสร้างความร่วมมือเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้ครูต่างชาติสามารถปรับแนวทางการสอนให้สอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ การจัดเวิร์กช็อปและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนยังช่วยลดช่องว่างทางวัฒนธรรมและภาษา สร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็ง ครูต่างชาติและครูไทยสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการออกแบบแผนการสอนเชิงรุกที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

นอกจากนี้กระบวนการ PLC ช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ครูต่างชาติสามารถใช้คำถามกระตุ้นการคิดขั้นสูง จัดกิจกรรมกลุ่ม สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนได้ดีขึ้น และปรับเปลี่ยนวิธีการสอนได้อย่างยืดหยุ่นตามความต้องการของนักเรียน รวมถึงผลการประเมินตนเองและการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญชี้ให้เห็นว่าครูต่างชาติมีความมั่นใจและความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น ซึ่งยืนยันถึงประสิทธิภาพของกระบวนการ PLC ในการพัฒนาทักษะการสอนของครูต่างชาติ โดยกระบวนการ PLC ส่งเสริมให้ครูต่างชาติมีการสะท้อนผลการสอนและปรับปรุงแผนการสอนมากขึ้น กล่าวได้ว่า กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความสามารถของครูต่างชาติในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูต่างชาติสามารถออกแบบและปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้นและมีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภทธีรา คงนาวัง (2565) ที่กล่าวถึงการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้คำถาม การออกแบบกิจกรรมที่เน้นประสบการณ์ตรง และการประยุกต์ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ผลของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในบริบทชั้นเรียนประถมศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า การใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยพัฒนาทั้งด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติการสอน การเพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยในทุกหัวข้อการประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่า PLC เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูต่างชาติ โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้กระบวนการ PLC ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาครูต่างชาติ คือ การที่ครูต่างชาติได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูไทย ปรับปรุงแผนการสอน และนำแนวทางที่เรียนรู้ไปทดลองใช้ในห้องเรียนจริง สิ่งนี้ช่วยให้ครูต่างชาติสามารถปรับตัวและเข้าใจแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ลึกซึ้งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้คำถามกระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์ ซึ่งพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงที่สุด

จาก 2.40 เป็น 4.60 สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการ PLC ทำให้ครูต่างชาติสามารถตั้งคำถามที่ท้าทายและกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ได้มากขึ้น อันเป็นทักษะสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวลิขิต ขอดศิริ (2565) ที่พบว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนช่วยพัฒนาศักยภาพของครูในด้านการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการพัฒนาทักษะการสอนในสถานการณ์จริง การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงและการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง

อีกประเด็นที่น่าสนใจ คือ การให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากทำกิจกรรม ซึ่งเป็นหัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 1.80 เป็น 3.90 แม้ว่าจะมีคะแนนเริ่มต้นที่ต่ำที่สุดก่อนการเข้าร่วมกระบวนการ PLC แต่ผลลัพธ์หลังการเข้าร่วมกระบวนการเห็นถึงความก้าวหน้าอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่าครูต่างชาติมีความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับการสะท้อนความคิดของนักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงกระบวนการ PLC ยังช่วยให้ครูต่างชาติสามารถออกแบบแผนการเรียนรู้เชิงรุกที่มีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านความเข้าใจเป้าหมายของผู้เรียนตามหลักสูตรที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 3.00 เป็น 4.60 สะท้อนให้เห็นว่าครูต่างชาติมีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับแนวทางการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและฝึกฝนทักษะจริง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ปรากฏว่า ครูต่างชาติได้รับประโยชน์จากการทำงานร่วมกับครูไทยในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนไทย โดยครูต่างชาติสามารถนำแนวทางจาก PLC ไปปรับใช้ได้จริงในชั้นเรียน ส่งผลให้มีความมั่นใจมากขึ้นและสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ปริญา มีสุข และคณะ (2563) ซึ่งระบุว่ากระบวนการ PLC ช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลที่ดีต่อนักเรียนใน 3 ด้าน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะของนักเรียน และสมรรถนะหรือทักษะอื่น ๆ นอกจากนี้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูต่างชาติและครูไทยใน PLC ยังช่วยสร้างความเข้าใจในบริบทวัฒนธรรมของชั้นเรียนไทย และการทำงานร่วมกันในลักษณะที่ช่วยลดความแตกต่างทางวัฒนธรรมและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1.1 การพัฒนาระบบสนับสนุนสำหรับกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงาน PLC อย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีโครงสร้างการสนับสนุน เช่น การจัดประชุม PLC อย่างเป็นระบบ การมีพี่เลี้ยงทางวิชาการ (Mentor) สำหรับครูต่างชาติ และการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูต่างชาติและครูไทย สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้กระบวนการ PLC สามารถพัฒนาไปอย่างยั่งยืน และส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูต่างชาติในระยะยาว

1.2 การออกแบบหลักสูตรอบรมที่เน้นบริบทของห้องเรียนไทย ควรมีการออกแบบหลักสูตรอบรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของครูต่างชาติในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยเนื้อหาของการอบรมควรครอบคลุมแนวทางการใช้คำถามกระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนไทย และการจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน นอกจากนี้ การอบรมควรมีรูปแบบที่ส่งเสริมการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์จริง เช่น การสังเกตการสอนของครูไทยหรือการสะท้อนผลการสอนผ่านชุมชนการเรียนรู้ เพื่อให้ครูต่างชาติสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลการพัฒนาความสามารถของครูต่างชาติในระยะยาวเพื่อประเมินความยั่งยืนของกระบวนการ PLC และผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกระบวนการ PLC ในบริบทที่หลากหลาย ควรมีการศึกษาต่อเนื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ PLC โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนในเมืองและชนบท โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ รวมถึงโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการปรับใช้ PLC ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในบริบทที่หลากหลาย

2.2 การวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับแนวทางการอบรมที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูต่างชาติ ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตรอบรมที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูต่างชาติในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์ของรูปแบบการอบรมที่แตกต่างกัน เช่น การอบรมที่ใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) กับการอบรมที่ใช้การบรรยายหรือการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาครูต่างชาติที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดในบริบทของการศึกษาไทย

รายการอ้างอิง

- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. 1991 ASHE-ERIC Higher Education Reports. ERIC Clearinghouse on Higher Education, The George Washington University, One Dupont Circle, Suite 630, Washington, DC 20036-1183.
- DuFour, R., DuFour, R., Eaker, R., & Many, T. (2008). *Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work*. Bloomington, IN: Solution Tree Press.
- Hairon, S., & Dimmock, C. (2012). Singapore schools and professional learning communities: Teacher professional development and school leadership in an Asian hierarchical system. *Educational Review*, 64(4), 405-424. <https://doi.org/10.1080/00131911.2011.625111>
- Holliday, A. (1994). *Appropriate methodology and social context*. Cambridge University Press.
- Kirkpatrick, A., & Sussex, R. (2012). *English as an International Language in Asia: Implications for Language Education*. New York: Springer Science and Business. <http://dx.doi.org/10.1007/978-94-007-4578-0>
- Liu, C. C., & Chen, I. J. (2010). Evolution of constructivism. *Contemporary issues in education research*, 3(4), 63-66.
- Oktaviani, U. (2019). Teacher's perspectives and challenges towards English as a Medium of Instruction (EMI). *Lingua, Jurnal Bahasa & Sastra*, 20(1), 58-64.

- Othman, J., & Saat, R. (2009). Challenges of using English as a medium of instruction: Pre-service science teachers' perspective. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 18(2), 307-316.
- Prince, M. (2004). Does active learning work? A review of the research. *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223-231.
- Shariff, S. A. B. (2012). *The effects of individual versus group incentive systems on student learning and attitudes in a large lecture course*. Unpublished doctoral dissertation, The Florida State University, Florida.
- Vangrieken, K., Meredith, C., Packer, T., & Kyndt, E. (2017). Teacher communities as a context for professional development: A systematic review. *Teaching and Teacher Education*, 61, 47-59. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2016.10.001>
- Wen, B., Wang, Q., Gooden, A., Grasso, F., Chen, Q., & Shen, J. (2024). The dual-challenge of teaching online in a foreign land: Understanding Western foreign teachers' professional identity and confidence development via a transformative learning lens. *Asia-Pacific Education Research*, 33(1), 239-251. <https://doi.org/10.1007/s40299-023-00723-3>
- ขวลิต ขอดศิริ. (2565). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 10(2), 239-249.
- ปริญญามีสุข, อังคิรา วงษ์รักษา, และ ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ. (2563). รายงานวิจัย เรื่อง การประเมินผลการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (*Professional Learning Community: PLC*) ทูลสนับสนุนจากสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา.
- สุภัททิรา คณาวัง. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ วัสดุและสาร และการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 16(3), 131-147.